

z 33. setkání Pracovní skupiny pro transformaci v Moravskoslezském kraji ze dne 18. 10. 2019

Přítomni: Mgr. Michal Potocký; Mgr. Gabriela Svobodová; Mgr. Jaroslava Krömerová; Mgr. Šárka Hliseniková; Mgr. Jitka Metznerová; Mgr. Kateřina Krčmářová

Hosté: Mgr. Lenka Kuncová, Mgr. Daniel Vrána, Bc. Andrea Szotkowská

Nepřítomni: Mgr. Lukáš Spurný, MBA; Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D.; Mgr. František Fojtík; Mgr. Martina Chlápková; Jan Hanuš; Ing. Hana Rousová

Program:

1. Úvod
2. Příprava navazujícího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2021 – 2023
3. Příprava navazujícího Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2021 - 2026
4. Diskuse a různé

1. Úvod

Jednání zahájil vedoucí skupiny Mgr. Michal Potocký a přivítal přítomné členy Pracovní skupiny a hosty.

2. Příprava navazujícího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2021 – 2023 (dále jen „Střednědobý plán 2021 - 2023“)

Mgr. Daniel Vrána seznámil přítomné členy pracovní skupiny s aktuální nabídkou, a to možností financování zpracování analýzy libovolného sociálního jevu, který se vztahuje k dějům v území.

Následně informoval o souvislostech, které ovlivňují přípravu Střednědobého plánu 2021 - 2023, a to zejména nejasnosti kolem procesu plánování, financování, krajské sítě apod., související s připravovanou novelou zákona č. 108/2006 Sb., zákona o sociálních službách. Podmínky pro zpracování a strukturu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje jsou Přílohou č. 1 – Vyhláška č. 505.

Přestože situace je nejasná, pokračují práce na přípravě Střednědobého plánu 2021 - 2023, kde se otevírá nabídka vytvoření fokusní skupinky pro užší spolupráci či možnost zaslání podnětů kontaktní osobě, v případě členů této pracovní skupiny Mgr. Gabriele Svobodové, gabriela.svobodova@msk.cz.

Pracovní skupina pro transformaci v Moravskoslezském kraji bude zpracovávat (aktualizovat a rozšiřovat) kapitolu 7.2 stávajícího Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015 - 2020 s názvem Deinstitutionalizace sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (str. 45 – 47). Záměrem není akcentovat pobytové sociální služby, ale zaměřit se i na rozvojovou síť – terénní a ambulantní sociální služby, a to v konceptu potřeb osob v nepříznivé sociální situaci.

Problematika dětí, a to projednání a navržení jednotlivých aktivit (bod č. 3 kap. 7.2), bude řešena na Pracovní skupině zaměřené na transformaci péče o děti v Moravskoslezském kraji.

Výstupy společné diskuse pracovní skupiny k přípravě Střednědobého plánu 2021 - 2023, je nutné:

- zdůraznit základní principy procesu deinstitutionalizace, které jsou univerzální a vztahují se ke všem osobám,
- popsat průběh a zhodnotit proces deinstitutionalizace v Moravskoslezském kraji - byl zahájen transformací sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením (děti i dospělí), a v dalším kroku chceme tento proces změn rozšířit o seniory, osoby s duševním onemocněním, osoby s atypickým chováním a pojmout tento proces jako princip naplňování práv lidí žít život v běžném prostředí (vzdělávat se, pracovat atd.),
- klást důraz na meziresortní spolupráci,
- pracovat s veřejným míněním,

Senioři

- podporovat terénní služby (zejména osobní asistence pro mladé dospělé se zdravotním postižením a seniory)
- podporovat ambulantní služby (zejména v kontextu podpory běžného života)
- podporovat pečující osoby (zejména zajištěním informací o příspěvku na péči, odlehčovacích službách, svépomocných skupinách atd.) ⇒ podpora sociální práce na obcích

podporovat pečující, kteří nevyužívají sociální služby,

- zkvalitňovat terénní sociální služby, a to např. uplatňováním a prosazováním zpracovaných Modelů služeb,
- klást důraz na kvalitu sociálních služeb (parametry, podmínky, kapacita apod.),
- inspirovat se výstupy z procesních auditů v seniorských službách (realizátor projektu Instand) – viz Příloha č. 2 – Výstupy projektu,
- podporovat zvýšení počtu sociálních pracovníků ve službách, zejména velkokapacitních (seniorské služby, soc. pracovníci v PN Opava)
- inspirovat se návrhy opatření ze Strategického rozvoje Moravskoslezského kraje - viz Příloha č. 3 – Návrh opatření

Lidé s duševním onemocněním

- zajistit dostupné bydlení ⇒ podpora obcí,
- podporovat rozvoj sociálních služeb pro osoby s duševním onemocněním (terénní, ambulantní, pobytové)
- pracovat s mírou podpory, kterou konkrétní člověk potřebuje (schopnost adaptace sociální služby) – podnět pro diskuzní fóra

Níže jsou uvedeny podněty za Psychiatrickou nemocnici v Opavě, a to s ohledem na probíhající reformu psychiatrické péče.

- Multidisciplinární spolupráce:
 - posílení a rozvoj mezioborových týmů/CDZ,
 - koordinace a sjednocování spolupráce mezioborových týmů s dalšími subjekty – zdravotnická zařízení, obce, úřady práce, PMS ČR, ...
 - posílení role (odpovědnosti?) obce při řešení sociálně nepříznivé situace občana, nastavení efektivní spolupráce s opatrovníky,
 - meziresortní podpora napříč - sociální, zdravotnictví, školství, justice.
- Destigmatizační aktivity:
 - realizace kulturních/vzdělávacích akcí,
 - sdílení dobré praxe směrem k široké veřejnosti,
 - podpora zaměstnávání osob s duševním onemocněním (včetně peerovství).
- Síť služeb:
 - rozvoj sociální i pracovní rehabilitace,
 - podpora rozvoje služeb, které nabízejí pružnou míru podpory osobám s duševním onemocněním tak, aby reflektovaly aktuální situaci člověka (např. celodenní doprovázení v případě zhoršení zdravotního stavu),
 - podpora služeb, které mají přímou návaznost na lůžkovou péči a podporují člověka s duševním onemocněním v plynulém/postupném přechodu do přirozeného prostředí,
 - podpora služeb, které jsou schopny poskytnout podporu osobám s kombinovaným postižením případně duální diagnózou (např. osobám s mentální retardací, duševním onemocněním, závislostí, poruchou/omezením pohybového aparátu, ...) a službám, které jsou schopny pružně reagovat na nepříznivou situaci i v rámci „pevně“ nastavené věkové struktury (velký problém u osob, u kterých vypukne demence v mladším věku). Právě úzké vymezení cílové skupiny zapříčiňuje, že takřka žádná ze služeb není schopna (ochotna?) reagovat na nepříznivou sociální situaci člověka s odkazem na nesoulad s cílovou skupinou ... Tito lidé propadají sítím sociálních služeb a zůstávají v PNO.

Předpokládám, že pokud by byly bonifikovány/zvýhodněny služby, které jsou schopny zajistit podporu právě těmto osobám, zamezilo by toto jejich zústavňování v PNO,

- podpora práce s rodinou a pečujícími osobami, včetně edukačních programů i rozvoje odlehčovacích služeb.

- **Vzdělávání:**
 - společné vzdělávání zaměřené na podporu osob s duševním onemocněním (case management, recovery, IP s důrazem na plánování přechodu ...),
 - metodická podpora sociální práce ve zdravotnických zařízeních,
 - motivační programy podporující odbornou přípravu psychiatrů, psychiatrických sester.

- **Bydlení:**
 - podpora dostupného a vyhovujícího bydlení (sociální byty?).

Další oblasti, ke kterým se vztahovala společná diskuse:

- struktura pracovních skupin – návrh na funkčnější činnost, ať už sloučením pracovních skupin, zaměřením se na preventivní služby, redefinováním členů jednotlivých skupin, přizváním odborníků z terénu, vydefinováním témat, které je nutno aktuálně řešit, vyspecifikováním meziresortních témat, využitím odborníků, kteří se podíleli na diskuzních fórech.

3. Příprava navazujícího Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2021 – 2026

Bc. Andrea Szotkowská seznámila přítomné členy pracovní skupiny s kontextem a aktuálním stavem přípravy Moravskoslezského krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2021 – 2026, (dále jen „KPVP 2021 – 2026“).

Příloha č. 4 – Příprava KPVP obsahuje podklady k přípravě KPVP 2021 – 2026.

4. Diskuse a různé

1. podnět – termín příštího setkání

Výstup k tomuto podnětu:

- další setkání pracovní skupiny se uskuteční 10. 1. 2020 v 9 hod. v zasedací místnosti F 202

Zapsala: Gabriela Svobodová

Schválil: Mgr. Michal Potocký

Dne 23. 10. 2019